

Ljuba Dabo-Denegri

Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje

Ruđera Boškovića b.b., HR-21000 Split

O SEMANTIČKOJ ADAPTACIJI FRANCUSKIH POSUĐENICA U HRVATSKOM JEZIKU

Poznato je da posuđenice, jednom preuzete u koji novi jezik, prolaze kroz proces prilagodbe u jeziku primatelju na svim jezičnim razinama. Cilj je ovoga priloga analizirati promjene značenja kroz koje prolaze francuske posuđenice u hrvatskom jeziku. Raščlamba uključuje izravne posuđenice i pseudoposuđenice koje prolaze kroz isti proces adaptacije kao i izravne posuđenice. Uspoređujući galicizme u hrvatskom s odgovarajućim francuskim modelima utvrđene su značajne promjene značenja kako u semantičkoj ekstenziji tako i u pejorizaciji značenja.

1. Uvod

Slijedeći de Saussureovu doktrinu, kažemo da je jezik je živi organizam koji se neprestano mijenja kako bi udovoljio potrebama priopćavanja kojeg novog iskustva, bilo da je riječ o društvenim zbivanjima, znanstvenim ili tehničkim otkrićima. Obnavlja se i obogaćuje riječima preuzetima iz drugih jezika, neologizmima ili pak metaforama. Jezični izraz dakle slijedi sudbinu novih pojmova, novih predmeta, novih ideja. *Res verba sequuntur*, kako je govorio latinski pjesnik Horacije. No i unatoč stalnoj mijeni, jezik uvijek iznova uspostavlja svoju unutarnju ravnotežu ne prestajući jamčiti komunikaciju među različitim generacijama jezične zajednice.

Francuski je jezik stoljećima imao važnu ulogu u europskom prostoru, posebno u 17. odnosno 18. stoljeću u doba prosvjetiteljstva, isto kao latinski u doba Rimskog carstva, grčki u doba Bizanta, talijanski i španjolski u doba renesanse i protureformacije, engleski u 20. stoljeću. Stoga ne začuđuje mnoštvo francuskih riječi i izraza prisutnih u mnogim europskim jezicima, a odnose se na različite sfere društvenog, vojnog i mondenog života, na znanost, umjetnost, kulinarstvo. Ni hrvatski nije u tome pogledu izuzetak. Popriličan je broj francuskih riječi preuzetih u hrvatski izravno – no daleko je veći broj onih preuzetih neizravno, preko književnosti ili kojeg drugog stranog jezika. Jezici posrednici za francuske posuđenice u hrvatskom bili su njemački, u

manjoj mjeri talijanski. Problem koji se često nameće u proučavanju francuskih posuđenica u hrvatskom odnosi se na utvrđivanje točnog podrijetla posuđenice. Različiti autori koriste naime i različite kriterije prema kojima određuju podrijetlo posuđenice. Metoda istraživanja podrijetla riječi ostala je do najnovijih vremena nepouzdana i krhka pa se u žitu etimoloških rješenja znalo naći i mnogo kukolja (Kovačec 2000:V¹). Nerijetko imamo slučaj da jedna te ista posuđenica u jednom rječniku bude označena galicizmom, u drugome germanizmom, talijanizmom ili čime trećim². Pitanje je kojemu jeziku u nizu jezika koji su mogli biti posrednicima pri posuđivanju dati prednost – onom zadnjem u nizu ili pak onom prvom? Mišljenja su različita, odakle i različite prosudbe u označivanju izvora posuđenice.

Preuzete u koji drugi jezik posuđenice započinju proces prilagodbe u jeziku primatelju na svim jezičnim razinama – ortografskoj, fonološkoj, morfološkoj i semantičkoj. U ovom ćemo radu pokušati utvrditi promjene značenja kroz koje prolaze posuđenice iz francuskog u procesu adaptacije u jeziku primatelju. U tu smo se svrhu koristili rječnicima navedenima u literaturi, a primjeri su iz Hrvatskog nacionalnog korpusa (HNK) Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Raščlambu semantičkih promjena temeljili smo na *primarnoj i sekundarnoj adaptaciji*³ i shemi koju je Filipović (1986, 1990) ugradio u svoju teoriju jezika u kontaktu⁴. U radu ćemo obraditi tri vrste semantičkih promjena: 1) promjene u semantičkoj ekstenziji, 2) elipsu, 3) pejorizaciju. U promjenama u *semantičkoj ekstenziji* primijenili smo podjelu koju predlaže Filipović (1986:169,174), tako da smo a) *suženje značenja* podijeli u *suženje značenja u broju* i *suženje značenja u polju* a b) *proširenje značenja* u *proširenje značenja u polju* i *proširenje značenja u broju*.

2. Promjene značenja u semantičkoj ekstenziji

2.1. Nulta ekstenzija

Preuzimanjem novog predmeta ili pojma iz jedne jezične zajednice u drugu preuzimaju se i odgovarajući izrazi za određeni predmet ili pojam. Nulta semantička ekstenzija podrazumijeva da je značenje posuđenice, nakon njezine integracije u sustav jezika primatelja, ostalo nepromijenjeno. Mada se

¹ Urednikov uvodnik, u Ladan 2000.

² Kao ilustraciju, navest ćemo primjere posuđenica *bareljef* (fr. *bas-relief*) i *butelja* (fr. *bouteille*): u Klaićevu rječniku obje su označene kao posuđenice iz francuskog; Anić pak prvu označuje kao *tal.franc.evr.*, a drugu kao posuđenicu iz talijanskog.

³ *Primarna adaptacija* obuhvaća promjene kroz koje posuđenica prolazi dok ne prijede u repliku; *sekundarna adaptacija* pak obuhvaća promjene kroz koje posuđenica prolazi u jeziku primatelju nakon što je u cijelosti integrirana te se ponaša kao svaka druga domaća riječ.

⁴ Riječ je o modificiranoj verziji Hopeova sustava, koji se sastoji od pet vrsta semantičkih promjena: 1) promjene u semantičkoj ekstenziji, 2) elipsa, 3) metafora, 4) pejorizacija, 5) apelativi.

posuđivanje monosemičkih riječi rijetko javlja, ono je ipak moguće, posebice u slučajevima kada je i sama posuđenica neologizam (Pergnier 1989:53). U korpusu smo zabilježili popriličan broj posuđenica iz francuskog koje su zadržale svoje izvorno značenje u hrvatskom jeziku. Semantički im se sadržaj odnosi na različita specijalizirana područja:

Izrazi iz gastronomije:

želatina < *gélatine*, frikando < *fricandeau*, bešamel < *béchamel*

Izrazi iz tehničke terminologije:

karburator < *carburateur*, amper < *ampère*, boksit < *bauxite*, hidroglicer < *hydroglisseur*, iperit < *ypérite*, mitraljez < *mitrailleuse*

Izrazi iz umjetnosti:

fovizam < *fauvisme*, tašizam < *tachisme*, dadaizam < *dadaïsme*, rokoko < *rococo*, poentilizam < *pointillisme*

Razno:

gaf < *gaffe*, velodrom < *vélodrome*, korzet < *corset*, šovinizam < *chauvinisme*, prestiž < *prestige*, kurtoazija < *courtoisie*, arivizam < *arrivisme*

2.2. Suženje značenja

2.2.1. Suženje značenja u broju. Najčešća semantička promjena koja se javlja u adaptaciji posuđenica jest suženje njezina izvornog značenja. Riječi su veoma često polisemične, imaju više od jednog značenja. Budući da se u jeziku primatelju obično preuzimaju u specifičnim kontekstima, prirodno je da u novi jezik prenesu samo dio svoga starog značenja, a ne sva značenja koja imaju u jeziku davatelju. Riječ je dakle o specijalizaciji značenja od općeg k specifičnom, tehničkom značenju, odnosno *simplification du sens originel*, kako tu modifikaciju značenja naziva Deroy (1956:265).

Tako je *desant* (fr. *descente*) u hrvatskom preuzet u značenju 'iskrcavanje ili spuštanje s mora ili zraka na neprijateljski teritorij'; ne označuje ni 'spuštanje ili silazak', ni 'nagib', niti 'spust', 'padinu' ili 'upad' kao u francuskom, već ima samo specijalizirano značenje iz vojne terminologije. I *plaža* (fr. *plage*) u hrvatskom se koristi samo za 'prostor uz more, rijeku ili jezero uređen za kupanje', ne i u ostalih pet značenja, koliko ih ima u francuskom. Hrv. *kamion* (fr. *camion*), označuje 'teretni automobil', ne i 'posudu u kojoj se razrjeđuje boja'. *Remorker* (fr. *remorqueur*) u hrvatskom se koristi samo za 'tegljač, brod koji vuče druge brodove', ne i za »svemirski brod koji omogućuje prijevoz tereta iz jedne orbite u drugu⁵. *Kotizacija* (fr. *cotisation*) preuzeta je samo u značenju

⁵ Valja reći da je potonje značenje riječi *remorqueur* u francuskom novijeg datuma. Ne nalazimo ga ni u Robertovu *Dictionnaire de la langue française* ni u Laroussovu *Grand dictionnaire de la langue française*, već samo u najnovijem izdanju (2002) Larousova rječnika *Le Petit Larousse de la langue française*.

»novac koji treba uplatiti za sudjelovanje na skupu'. *Plakar* (fr. *placard*) u hrvatskom označuje samo 'ugrađeni ormar'. Isto je tako, hrv. *rafal* (fr. *rafale*) zadržao samo specijalizirano značenje 'brza, uzastopna paljba iz automatskog oružja' (kao u primjerima *rafalna paljba*, *rafalna vatra*, Anić 1998).

Mada se u većini slučajeva u jeziku primatelju preuzima samo jedno, specifično značenje koje riječ ima u jeziku davatelju, imamo primjera kada posuđenica u jeziku primatelju zadrži dva i više značenja. Posuđenica *košmar* (fr. *cauchemar*), na primjer, zadržala je u hrvatskom oba značenja koja ima i u francuskom: 1. 'san s teškim prividenjima, bunilo, mora'; 2. 'ideja, stvar ili osoba koja uznemiruje, nešto mučno i teško'. Hrv. *ekran* (fr. *écran*) od šest značenja u francuskom, zadržao je tri: 1. 'bijela površina na kojoj se prikazuju filmovi'; 2. 'površina katodne cijevi u kojoj se stvara slika'; 3. 'zaslon'. I *pejzaž* (fr. *paysage*) zadržava dva značenja u hrvatskom: 1. 'predio, krajolik'; 2. *u slikar*. 'slika koja prikazuje kakav krajolik'. *Masakr* (fr. *massacre*) koristi se u značenju 'pokolj, krvoproliće', ali i u figurativnom značenju 'loše izvesti kakvo umjetničko djelo' – oba značenja preuzeta su iz francuskog. *Plafon* (fr. *plafond*) u hrvatskom se koristi u dva značenja (od četiri u francuskom): 1. 'strop'; 2. *pren*. 'gornja granica, vrhunac'.

2.2.2. Suženje u polju. Kako je već spomenuto, suženje broja značenja posuđenice najčešća je promjena koja se javlja u adaptaciji značenja modela u jeziku primatelju.

Preuzimaju se jedno, rjeđe dva ili tri značenja, kako bi se označio koji novi predmet, novi pojam preuzet iz drugog jezika. Međutim, uz suženje broja značenja posuđenice nailazimo i na primjere (mada rjeđe) kada se značenje posuđenice suzuje i u polju.

U hrvatskom je tako *randevu* (fr. *rendez-vous*), od tri značenja koliko ih ima u francuskom, preuzet samo u onome koje označuje 'susret, sastanak'. Međutim, to se značenje u hrvatskom dalje suzuje u polju, te se ne odnosi na 'susret, sastanak' općenito, već samo 'dogovoreni sastanak između momka i djevojke, rendes'.

I u posuđenice *agreman* (fr. *agrément*) suzuje se njezin semantički sadržaj najprije u broju (od tri na jedno), a potom i u polju te označuje 'dogovor, pristanak' ne bilo koji, već samo onaj u političkom odnosno diplomatskom žargonu.

2.3. Proširenje značenja

Nakon što je posuđenica u cjelosti integrirana u jezični sustav jezika primatelja, ona postaje sastavnim dijelom leksika toga jezika jer, kako ističe de Saussure (1981:42), promatrana unutar jezičnog sustava posuđenica postoji samo po svom odnosu i svom suprostavljanju riječima s kojima je povezana, jedanko kao ma koja autohtona riječ. To znači da u odnosima s ostalim

riječima toga jezika ona dobiva, mijenja i gubi svoja značenja poput ostalih riječi tog istog jezika. Širom i slobodnijom uporabom u danom jeziku posuđenica se počinje razvijati neovisno o svom izvoru. Proces u kojem se značenje posuđenice adaptira kroz *proširenje značenja (u polju ili broju)* objašnjava se *sekundarnom adaptacijom*.

2.3.1. Proširenje u značenjskom polju. *Proširenje značenja* javlja se najprije u značenjskom polju; proširuje se i povećava opseg značenja posuđenice odnosno njezina ekstenzija; ono postaje općenitije. U našem smo korpusu naišli na primjere posuđenica koje se javljaju u jednom širem kontekstu, u značenjima širima od onih koja su preuzele iz jezika davatelja; za ta proširena značenja međutim nismo našli potvrdu u navedenim rječnicima. Hoće li ona biti prihvaćena na jednoj široj osnovi, a ne samo sporadično; hoće li ostati samo medijska invencija, a potom pasti u zaborav pokazat će dakako vrijeme:

»*Desant* svjetskog i hrvatskog jet seta na dubrovačke vile« (Nedjeljna Dalmacija, 18. siječnja 2002.)

»Amandmanski *desant* na rebalans proračuna« (HNK)

Na vješala s njim! »Potom bi sasuo čitav *rafal* najtežih optužbi protiv Saddama i njegove obitelji (...)« (HNK)

»Slika je i sada *ekran* duše, međutim ne više kirchnerovske duše, ispunjene (...)« (HNK)

Kako je već spomenuto, posuđenice *desant* (fr. *descente*), *rafal* (fr. *rafale*) i *ekran* (fr. *écran*) preuzete su u hrvatski u posve određenim, specifičnim značenjima koja su navedena u citiranim rječnicima; u primarnoj su adaptaciji suzile broj značenja u odnosu na svoje modele. Iz primjera je međutim razvidno da u novijoj uporabi one šire u hrvatskom svoja značenjska polja; *desant* tako označuje i 'neočekivana ili nezgodna posjeta ili napad'⁶. *Rafal* i *ekran* počinju se koristiti i u prenesenom značenju.

Slično je i s posuđenicom *korzet*, koja u primarnoj adaptaciji prolazi kroz nultu semantičku ekstenziju, preuzimajući značenje fr. *corset* 'dio ženskog donjeg rublja koji oblikuje struk, steznik'. Za razliku od svog francuskog para, *korzet* u hrvatskom dobiva i preneseno značenje, kao u primjeru:

»(...) ili u permutacijama cijeli tijek skladbe tvori *korzet* u kojemu glazba ne može disati.« (HNK)

2.3.2. Proširenje značenja u broju odvija se također u okviru sekundarne adaptacije i znatno je rjeđa pojava od *suženja značenja u broju*. Podrazumijeva se da je posuđenica već posve integrirana u jezični sustav jezika primatelja te se koristi posve slobodno kao i ostale riječi toga sustava. Promjene značenja koje proizlaze iz proširenja značenja nisu univerzalne; razlikuju se od jezika

⁶ Valja napomenuti da se i u engleskom *descente* koristi u ovom istom značenju kao i u hrvatskom – *Longman Dictionary of Contemporary English*, 1992.

do jezika, od jednog vremenskog razdoblja do drugog, a važnu ulogu u tom procesu imaju sociološki i sociolingvistički čimbenici.

Vidjeli smo u gornjem primjeru da je *korzet* u hrvatskom proširio značenje u polju; uz to on širi značenje i u broju, te označuje i 'sigurnosni pojas za zaštitu prsa i trupa od metaka i drugih smrtonosnih povreda' (Anić 1998). Francuski međutim koristi drugi izraz — (*gilet*) *pare-balles*.

Isto tako je i *mezalijansa* (fr. *mesalliance*) u primarnoj adaptaciji prošla kroz nultu semantičku ekstenziju (jedino značenje koje ima u jeziku izvoru sačuvano je u replici) označujući »nepoželjan brak zbog razlike u staležu supružnika«; u hrvatskom uz postojeće dobiva i novo, preneseno značenje koje u francuskom nema 'loša mješavina, neprirodan spoj (o idejama, djelatnostima, pojavama, državama)' (Anić 1998).

I riječ *presedan* (fr. *précédent*) preuzeta je iz francuskog u značenju 'slučaj koji služi kao primjer ili opravdanje za kasnije slučajeve' i pokazuje nultu semantičku ekstenziju. U hrvatskom se međutim koristi još i u dodatnom značenju u pravnoj terminologiji 'odluca administrativnog organa vlasti koji se uzima kao uzorak u rješavanju analognih slučajeva'.

Posuđenica *staž* u primarnoj adaptaciji prolazi kroz suženje značenja u broju i koristi se u značenju 'vrijeme službovanja u pripravničkoj praksi'. U sekundarnoj se adaptaciji njezino značenje širi za još jedno značenje 'trajanje djelatnosti uopće', značenje koje francuska riječ *stage* nema.

Također i *šifon* u hrvatskom dobiva novo značenje, označujući 'vrstu tanjeg, gusto tkanog platna', a ne 'krpu' — značenje koje ima u francuskom.

U tu kategoriju semantičke promjene ulaze brojni primjeri *pseudogalicizama* — riječi koje su formirane u jeziku primatelju od francuskih elemenata, tvorbom riječi ili elipsom, a koje su u takvu obliku ili značenju francuskom jeziku nepoznate.

Kao ilustraciju navest ćemo nekoliko primjera *pseudogalicizama* nastalih tvorbom riječi, a u hrvatski su preuzete iz njemačkog jezika (Franolić 1971: 357).

Tako *blamaža*⁷, od njem. *die Blamage* preuzima značenje fr. imenice *blâme*, jednako kao što i *trikotaža* (njem. *die Tricotage*) preuzima značenje *tricoterie*. I *plantaža* je preuzeta iz njemačkog *die Plantage* u proširenom značenju 'veliko poljoprivredno dobro', što u francuskom odgovara imenici *plantation*, a ne *plantage*, riječ koja u francuskom označuje radnju izraženu glagolom *planter* 'saditi, zasaditi'.

Pseudogalicizmi *eskivaža* i *litraža* hrvatske su tvorenice. Ta potonja riječ u francuskom ne postoji, a *eskivaža* preuzima značenje fr. imenice *esquive* 'izmak, izbjegavanje udaraca svog protivnika'.

⁷ Izvedenica od fr. glagola *blâmer* i tvorbenog sufiksa *-aža* (fr. *-age*).

3. Elipsa

Jedan od načina semantičke promjene odnosi se na skraćivanje riječi i fraza. U jezičnom se posuđivanju elipsa javlja na dva načina:

1. Elipsa u modelu. Složenica ili fraza preuzeta je u jezik primatelj u već eliptičnom obliku, kao u primjeru riječi *bešamel* (fr. *béchamel*), koja je skraćena već u francuskom od izraza *sauce Béchamel* ili *sauce à la Béchamel*⁸.

2. Elipsa u galicizmu. Semantička je promjena nastala u jeziku primatelju. Neki autori smatraju da je skraćivanje isuviše dugih i složenih riječi ili fraza opravdano budući da ti skraćeni oblici ne mogu imati više od jednog značenja (Rey-Debove 1986). S druge pak strane puristi su dosta kritični prema toj pojavi jer smatraju da taj proces vodi k stvaranju sve većeg broja pseudoposuđenica.

U hrvatskom riječ *šampinjon* označuje točno određenu vrstu jestive gljive »rudnjača« (Anić 1998), dok je u francuskom *champignon* opći, generički naziv za gljive. Nastao skraćanjem francuskog izraza *champignon de Paris*, hrv. *šampinjon* preuzima značenje cijelog izraza.

Igliser je skraćeni oblik od francuske složenice *hydroglisseur* i označuje 'brzi motorni čamac koji se pokreće zračnim ili vodenim vijkom'. Uz skraćeni u hrvatskom postoji i puni oblik ove riječi — *hidrogliser* —, no eliptični je oblik ipak u češćoj uporabi.

Galicizam *karambol* koji u hrvatskom označuje 1. 'sudar' i 2. 'biljarsku igru na stolu bez rupa' također je elipsa francuske složenice *carambolage*. Do skraćivanja međutim nije došlo u hrvatskom već u njemačkom, odakle je ta riječ i preuzeta u hrvatski. U francuskom postoji i imenica *carambole*, ali u posve drugom značenju.

4. Pejorizacija

Pogoršanje značenja česta je semantička promjena — čak toliko česta da su je neki raniji semantičari smatrali osnovnom sklonošću, simptomom »pesimističke crte u ljudskom umu« (Ullman 1981:231). Izvori pejorativnog razvoja riječi različiti su — od eufemizama (kidanje spona između eufemizma i ideje uz koju je vezan rezultira trajnim pogoršanjem njegova značenja) preko predrasuda odnosno ksenofobije pa sve do društvenih predrasuda. Ullmann tako navodi kao primjer uspone i padove riječi *buržuj* u francuskom (fr. *bourgeois*), budući da je građanska klasa bila metom napada ne samo njezinih pretpostavljenih i podređenih već i umjetnika i intelektualaca (1981:233). Th. Gautier

⁸ Louis Béchamel bio je poznat kao veliki gurman, a živio je krajem 17. stoljeća (*Grand Larousse de la langue française*).

tako je definirao *buržuja* kao čovjeka bez forme ili stila, bez entuzijazma i strasti i koji se ne divi prirodi.

U francuskom riječ *bourgeois* uz osnovno značenje 'građanin' ima i pejorativnu komponentu i znači 'građanin neplemenita roda, neotesana, prosta osoba'. Anić u svom rječniku riječi *buržuj* ne dodaje pejorativno značenje, dok u Klaićevu rječniku ono stoji – 'malograđanin'. U jezičnom se posuđivanju međutim ta semantička promjena ne javlja često. Iz našeg korpusa izdvajamo posuđenicu *sufler*, koja je uz svoje osnovno značenje 'šaptač u kazalištu' dobila i pejorativnu komponentu te znači 'onaj koji sugerira komu postupke i izjave' (Anić 1998).

5. Zaključak

Semantička prilagodba francuskih posuđenica u hrvatskom provedena je na temelju primarne i sekundarne adaptacije. Iz provedene raščlambe razvidno je da značenje francuske riječi kao izvora galicizma mijenja. Najčešća promjena značenja kroz koju prolaze posuđenice u procesu prilagodbe odnosi se na suženje značenja. U najvećem broju primjera u jezik primatelj prenosi se jedno specifično značenje modela, iako imamo slučajeva gdje je došlo do preuzimanja i više od jednog značenja modela. Suženje značenja u polju također je prisutno u nekih posuđenica, premda je rjeđe od suženja značenja u broju. Neke su pak posuđenice zadržale svoja izvorna značenja, dakle prošle su kroz nultu semantičku ekstenziju. Jedan je broj posuđenica u sekundarnoj adaptaciji proširio svoje značenje kako u polju tako i u broju i koriste se u značenjima koja su nepoznata jeziku davatelju. Elipsa, koja je inače česta semantička promjena, javlja se u nekoliko primjera i u našem korpusu. Pejorizacija, pogoršanje značenja, rjeđa je pojava u jezičnom posuđivanju, i našli smo tek pokoji primjer.

Literatura

- Anić, Vladimir. 1998. *Rječnik hrvatskog jezika*. Treće, prošireno izdanje. Zagreb: Novi Liber.
- Filipović, Rudolf. 1986. *Teorija jezika u kontaktu: uvod u lingvistiku jezičnih dodira*. Zagreb: Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti; Školska knjiga. (Djela JAZU, Razred za filološke znanosti, knjiga 59)
- Franolić, Branko. 1969. L'intégration morphologique des noms d'emprunt français en croate. *Lingua* 25, 133–159
- Franolić, Branko. 1971. L'intégration des suffixes étrangers (français) dans le système suffixal croate. *Lingua* 27:4.
- Klaić, Bratoljub. 1981. *Rječnik stranih riječi*. Zagreb : Nakladni zavod Matice hrvatske.
- Ladan, Tomislav. 2000. *Riječi. Značenje, uporaba, podrijetlo*. Zagreb : ABC naklada.

- Larousse 1989. *Grand dictionnaire de la langue française*. Paris : Larousse.
- Larousse 2002. *Le petit Larousse illustré*. Paris.
- Le Nouveau Petit Robert 1993. *Dictionnaire de la langue française*. Paris : Dictionnaires le Robert.
- Longman 1992. *Longman Dictionary of Contemporary English*. Longman Group Limited England.
- Pergnier, Maurice. 1989. *Les anglicismes*. Paris : Presse Universitaire de France.
- Rey-Debove, J., G. Gagnon. 1988. *Dictionnaire des anglicismes*. Paris : Les usuels du Robert.
- Saussure, Ferdinand de. 1981. *Cours de linguistique générale*. Paris : Payot.
- Spalatin, Krsto. 1990. *Peterojezični rječnik europeizama*. Zagreb : Nakladni zavod Matice hrvatske.
- Ullmann, Stephen. 1981. *Semantics: An Introduction to the Science of Meaning*. Oxford : Blackwell.

On semantic adaptation of loanwords from French in Croatian

Summary

Adaptation of loanwords from French at the semantic level comprises various changes of meaning that occur in the process of linguistic borrowing. The analysis, carried out on the basis of primary and secondary adaptation, is confined to direct borrowings and pseudoloanwords as well since they undergo the same process of adaptation as direct borrowings. Three types of semantic changes have been analysed in this paper. In contrasting gallicisms in Croatian with their French counterparts, significant changes of meaning have been established.

Ključne riječi: jezično posuđivanje, semantička analiza, primarna i sekundarna adaptacija

Key words: linguistic borrowing, semantic analysis, primary and secondary adaptation